

LĪDERU ATGRIEŠANĀS

Arī Latvijā saglabā dinamiku

Londonā plašums un darījuma vērtības aizrauj, bet arī Latvijā var veikt ļoti interesantu darbu

Tā uzsvēr Kristīne Jarve, kura pirms diviem gadiem izlēma pamest dinamisko Londonas darba vidi. Tur viņa četrus gadus strādāja *Ernst & Young LLP*, ieņemot globālā un EMEIA nodokļu politikas un nodokļu strīdu pakalpojuma tīkla direktora amatu. «Ar ģimēni bijām nolēmuši, ka Londonā paliksim, jo bijām tur iedzīvojušies, bērni mācījās vietējā skolā. *Deloitte* mani uzrunāja īstajā brīdī, jo pēc četriem gadiem vienā amatā biju sākusī domāt par nākamo karjeras attīstības soli, turklāt secināju, ka manas trīs atvases savā starpā sākušas sarunāties angļu, nevis latviski. Sapratu, ka ir jāatgriežas tagad vai nekad,» atminas *Deloitte* Baltijas Nodokļu konsultatīvās nodaļas partnere Kristīne Jarve.

Zināšanu bagāža

Pirmā K. Jarves darba vieta Latvijā bija Ekonomikas ministrijā, kur gadu viņa strādāja ar projektiem, kas bija saistīti ar Latvijas iestāšanos Eiropas Savienībā. Pēc tam viņa četrus gadus sevi pilnveidoja auditoriņķompānijā *Andersen*, kuru Latvijā pēc tam pārņēma *Ernst & Young*. «Būtībā es nemainīju darba vietu, bet tai bija cits nosaukums,» teic K. Jarve, kura, strādājot *Ernst & Young*, novērtēja, ka darba devējs nemitīgi pavēra jaunas attīstības un karjeras iespējas, un darbs Londonā bija viena no tām. Londonā bāzētais uzņēmums *Ernst & Young LLP* attīstīja jaunu pakalpojumu – sāka darboties nodokļu politikas un nodokļu strīdu jomā. «Kā šīs nodaļas direktore tiku izvēlēta vairāku apsvērumu dēļ, jo uzņēmums meklēja cilvēku, kuram ir bijusi iepriekšēja pieredze, ne tikai konsultējot nodokļu jautājumos, bet arī strādājot ar Valsts ieņēmumu dienestu un Finanšu ministriju. Latvijā es biju arī Ārvalstu investoru padomes valde un divus gadus vadīju nodokļu komiteju. Man bija pieredze, iesakot jaunas normas un strādājot ar valdību, lai panāktu labāko rezultātu gan valstij, gan uzņēmējiem,» viņa stāsta. Otra priekšrocība pretstatā citiem kandidātiem uz šo vispasaules pozīciju bija tas, ka K. Jarve pārzina visus nodokļus, ne tikai kādu specifisku aspektu. Citviet pasaulē, piemēram, ASV vai Lielbritānijā, cilvēki, strādājot šajā jomā, specializējas jau no pirmās darba dienas un pārvalda, piemēram, PVN finanšu sektoram vai tml. «Mana pieredze bagāža nodrošināja to, ka starp citiem kandidātiem mans CV izskatījās vislabāk. Protams, strādājot globālā organizācijā, konkurence bija liela, bet es nejutos slikti, jo apzinājos, ka esmu galvas tiesu pārauka nekā sāncenši, tā kā pārzināju visu nodokļu spektru. Turklāt cilvēki, kas nāk no mazas valsts, apzinās, ka visu, ko ir sasnieguši, ir panākuši saviem spēkiem,» atzīst K. Jarve. Darba apjoms un mērogs bija izaicinošs, jo viņa bija atbildīga par jaunā pakalpojuma ieviešanu 22 pasaules valstīs. Pirmos divus gadus K. Jarve Londonā bija norikota komandējumā, bet pēc tam uzņēmums viņai piedāvāja darba pienākumus turpināt un kļūt par pastāvīgu Lielbritānijas iedzīvotāju.

Komandā ir spēks

Taujāta par darba vidi Londonā, K. Jarve atklāj, ka pirmais pārsteigums bija fakts, ka tāda līmeņa amatā pārsvarā stādā vīrieši, kas ir vecāki par 50 gadiem (tobird Kristīnei bija 33 gadi), un karjera šajā dinamiskajā pilsetā attīstās daudz lēnāk nekā mazākās valstīs. «Man ikdienas darba ritms un dinamika ļoti patika, Londonā jutos ļoti labi. Cenšos šo straujo darba tempu saglabāt, arī esot Latvijā, bet to ir grūti izdarīt, jo apkārtējie apstākļi ir mierīgāki,» viņa turpina. Salīdzinot darbu Londonā ar jebkuru no Baltijas valstīm, kurās patlaban K. Jarve strādā, atšķirība ir vien darījuma lielumā, kas Lielbritānijā ir par dažām nullēm vērienīgāks. Turpinot karjeras attīstības ceļu Baltijā, viņa liek lietā Londonā iegūto pieredzi, un viena no vērtīgākajām ir prasme izveidot tādu komandu, kas strādā nevis viduvēji, bet izcili. Strādājot Londonā, viņa saprata, ka homogēnas komandas, kurās darbojas vienādi domājoši cilvēki, nebūt nav labas. Ir vajadzīga tāda komanda, kurā strādā cilvēki ar dažādām dzīves pieredzēm, lai ir kultūras atšķirības, un šis sajaukums veicina jaunu ideju rašanos, parāda, ka var darīt lietas nevis vienā, bet trīs dažādos veidos.

«Manā komandā bija ļoti daudzu nacionālīšu cilvēki, un es jutu dažādu kultūras pienesumu, dzīves pieredzi. Protams, ar šādu komandu arī ir jāiemācās strādāt un to vadīt, jo ir jāizprot katra cilvēka kultūras atšķirības, motivācija un tas, kā var viņus iedvesmot darīt darbu izcili. Šādas grupas, kas palīdz veidot darba dinamiku, mani fascinē, un pēc šāda principa es strādāju arī te. Protams, man nav iespējas izveidot komandu no 13

FOTO - IVA LEINŠA-LETA

CV Kristīne Jarve

Izglītība

- Rīgas Ekonomikas augstskola, bakalaura ekonomikas un biznesa zinātnē;
- Latvijas Universitāte, maģistra grāds uzņēmējdarbības vadībā;
- Oxford Brookes University, bakalaura grāds lietiskajā grāmatvedībā;
- Rīgas Tehniskā universitāte, PhD ekonomika un uzņēmējdarbības vadība.

Darba pieredze

- Kopš 2015. gada SIA Deloitte Latvija, UAB Deloitte Lietuva, partnere Baltijas valstīs;
- 2011.-2015.g. Ernst & Young LLP, Globālā un EMEIA nodokļu politikas tīkla direktore Londonā;
- 2002.-2011.g. Ernst & Young Baltic, Nodokļu konsultāciju nodaļas vecākā konsultante līdzdirektore Latvijā;
- 2001.-2002.g. Ekonomikas ministrija, PHARE projektu koordinators palīdzē;
- 1998.-2002.g. Andersen, vecākā nodokļu konsultante Latvijā.

Hobiji

- Kalnu slēpošana, burāšana, golfs, grāmatu lasīšana

nacionālīšu cilvēkiem, bet es skatos, ko darbinieki ir darījuši pirms tam, vai ir gatavi apgūt ko jaunu, iesaistīties diskusijā, lai rastos jaunas idejas,» viņa turpina.

Spēja neizdegt

Vēl viena mācība no Londonas ir sava laika efektīva izmantošana. Londonā tūristus no vietējiem var ļoti viegli atšķirt metro, jo atpūtnieki eskalatorā brauc, mierīgi stāvot, bet vietējie kāpj, lai netiktu tērēts laiks laiskam braucienam. Šāda dzīves ritma blakne ir izdegšanas sindroms. K. Jarve nolūkā saglabāt līdzsvaru regulāri skrien, jo tad ir iespēja sakārtot domas. Tāpat mieru dod kvalitatīvi pavadīts laiks ar ģimēni gan brīvdienās, gan atvaļinājumos, kad visi kopā slēpo, burā vai spēlē golfu. Taujāta, kādēļ tomēr tik daudzi tautieši izvēlas karjeru veidot ārvalstīs, nevis Latvijā, tur dzīvot ilgstoši, K. Jarve teic, ka brīdī, kad kopā ar ģimēni esi uzbūvējis dzīvi citviet, ir grūti spert soli, kas izjauks šo lietu kārtību, turklāt ir svarīgi, lai pēc atgriešanās Latvijā darbs būtu visiem ģimenes locekļiem, kuriem tas ir nepieciešams. «Londona ir strauja pilsēta, tur profesionāļi ir labā pozīcijā, un darba devēji vēlas tos noligt. Atgriežoties ir liela varbūtība, ka vairs nebūsi aprītē, pēc tam darbu ārvalstīs būs dabūt grūtāk. Tas ir pārdošs solis, bet tas ir ļoti labi, ka cilvēki atgriežas dzimtenē un dod jaunas idejas un atšķirīgu skatu uz dzīvi ne tikai uzņēmumam, kurā strādā, bet arī palīdz augt Latvijas ekonomikai kopumā. Domāju, ka valsts varētu darīt vēl vairāk, lai uzrunātu tautiešus atgriezties un radītu vēlmi būt te,» uzsvēr K. Jarve.

Strādājot Londonā, sapratu, ka homogēnas komandas, kurās darbojas vienādi domājoši cilvēki, nav labas. Ir vajadzīga tāda komanda, kurā strādā cilvēki ar dažādām dzīves pieredzēm, kultūras atšķirībām. Tas sekmē jaunu ideju rašanos, parāda, ka var darīt lietas nevis vienā, bet trīs dažādos veidos,

**KRISTĪNE JARVE,
DELOITTE BALTĪJAS
NODOKĻU
KONSULTATĪVĀS
NODAĻAS PARTNERE.**

Linda Zalāne